

OBVODNÝ BANSKÝ ÚRAD v BRATISLAVE

Správa
o činnosti štátnej banskej správy
za obvod pôsobnosti
Obvodného banského úradu v Bratislave
v roku 2022

Obsah

Strana:

Predhovor	1
1 ORGANIZÁCIA ŠTÁTNEJ BANSKEJ SPRÁVY	1
1.1 Hlavný banský úrad	2
Sídlo a kontakty	2
Personálne obsadenie ku koncu hodnoteného obdobia	2
1.2 Obvodný banský úrad v Bratislave	2
Sídlo a kontakty	2
Personálne obsadenie k 31.12.2022	2
2 ÚLOHY ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU	3
2.1 Hlavný banský úrad	3
2.2 Obvodný banský úrad v Bratislave	3
3 ČINNOSŤ ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU	6
3.1 Banská – správna činnosť	6
3.1.1 Správne úkony	6
3.1.2 Riadne a mimoriadne opravné prostriedky	6
3.1.3 Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín	7
Úhrady za dobývací priestor	7
Úhrady za vydobyté nerasty	7
Úhrady za uskladňovanie plynov a kvapalín	7
3.1.4 Správne poplatky	8
3.2 Výkon hlavného dozoru	8
3.2.1 Inšpekčná činnosť	8
3.2.2 Sankcie	8
3.2.3 Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov	8
3.2.4 Niektoré aktuálne riešené problémy	8
3.2.5 Overovanie odbornej spôsobilosti	9
3.2.6 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami	9
3.2.7 Medzinárodná spolupráca	9
3.2.8 Prednášková činnosť	9
4 BANSKO – HOSPODÁRSKY VÝVOJ	9
4.1 Uhlie	10
4.2 Ropa a zemný plyn	10
Zhodnotenie ťažby ropy	10
Zhodnotenie ťažby gazolínu	10
Zhodnotenie ťažby zemného plynu	11
4.3 Rudy	11
4.4 Nerudné suroviny	12
4.4.1 Magnezit	12
4.4.2 Soľ	12
4.4.3 Stavebný kameň	12
4.4.4 Štrkopiesky a piesky	13
4.4.5 Tehliarske suroviny	13
4.5 Vápence a cementárske suroviny	13
4.5.1 Vápence pre špeciálne účely	14

4.5.2 Vápence vysokopercentné	14
4.6. Ostatné suroviny	14

5 BEZPEČNOSŤ PRÁCE A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI 15

5.1 Vývoj pracovnej úrazovosti	15
5.1.1 Závažné pracovné úrazy a havárie	16
5.1.2 Rozbor zdrojov a príčin pracovných úrazov	16
5.1.3 Choroby z povolania	17
5.2 Banská technika a bezpečnosť práce	17
5.2.1 Hlbinné dobývanie	17
5.2.1.1 <u>Bezpečnosť podzemných diel</u>	17
5.2.1.1.1 Zvislé banské diela	17
5.2.1.1.2 Dlhé banské diela	17
5.2.1.1.3 Likvidácia vyrúbaných priestorov	18
5.2.1.2 <u>Dobývanie</u>	18
5.2.1.3 <u>Vetranie</u>	18
5.2.1.4 <u>Ochrana proti požiaru a výbuchu</u>	19
5.2.1.4.1 Protipožiarna ochrana v podzemí	19
5.2.1.5 <u>Strojné a elektrické zariadenia</u>	19
<u>Raziace a nakladacie zariadenia</u>	19
<u>Dobývacie stroje</u>	19
<u>Dopravné zariadenia</u>	20
<u>Koľajová doprava</u>	20
<u>Doprava pásovými dopravníkmi</u>	20
<u>Bezkoľajová doprava</u>	20
<u>Zvislá doprava</u>	20
<u>Elektrické zariadenia</u>	20
<u>Odvodňovanie baní</u>	21
<u>Ochrana proti prievalom vôd</u>	22
<u>Úprava a zušľachťovanie nerastov</u>	22
5.2.2 Povrchové dobývanie	23
5.2.2.1 <u>Dobývanie</u>	23
5.2.2.2 <u>Strojné a elektrické zariadenia</u>	23
<u>Strojné zariadenia</u>	23
Pri dobývaní stavebného kameňa a vápenca	23
Pri dobývaní štrkopieskov a pieskov	23
Pri dobývaní tehliarskych surovín	23
Pri dobývaní ostatných surovín	24
<u>Elektrické zariadenia</u>	24
5.2.3 Výbušniny	24
5.2.4 Sprístupnené podzemné priestory	28
5.2.5 Osobitné zásahy do zemskej kôry	28
Hermetičnosť	29
Podzemné opravy sond	30
Využívanie geotermálnej energie	30
5.2.6 Ostatné činnosti vykonávané banským spôsobom	30
5.2.7 Vyhradené technické zariadenia	32
5.2.7.1 <u>Oprávnenia na činnosti na vyhradených technických zariadeniach</u>	32

5.2.7.2	<u>Osvedčenia revíznych technikov vyhradených technických zariadení</u>	32
4.2.7.3	<u>Prehľad významnejších VTZ</u>	32
5.3.	Banská záchranná služba	32
6.	BANÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	33
	Územné plánovanie	34
6.1	Odvaly, výsypky a odkaliská	34
6.2	Rekultivácia plôch	34
6.3	Ochrana povrchu	35

Prílohy k ročnej správe

Tabuľky 1 až 48 (vyjmúc tabuľky 24 a 25)

Príloha 49 zoznam dozorovaných organizácií

Správa o činnosti štátnej banskej správy za obvod pôsobnosti Obvodného banského úradu v Bratislave v roku 2022

Predhovor

Táto správa o činnosti štátnej banskej správy za obvod pôsobnosti Obvodného banského úradu v Bratislave bola spracovaná na základe správ o vykonanej banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankým spôsobom a inej činnosti upravenej bankými predpismi jednotlivých subjektov, ktoré v tejto oblasti vykonávajú svoju podnikateľskú činnosť, ako aj z poznatkov, ktoré tunajší úrad získal pri výkone svojich kompetencií. Aj v roku 2022 úrad plnil náročné úlohy súvisiace najmä s väčším množstvom právne zložitejších podaní, ako aj pretrvávajúcim počtom podnetov na prešetrenie ťažobných činností.

1 ORGANIZÁCIA ŠTÁTNEJ BANSKEJ SPRÁVY

Organizáciu štátnej banskej správy upravuje § 38 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Orgánmi štátnej banskej správy sú:

- a) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky**, ako ústredný orgán štátnej banskej správy, so sídlom na ulici Mlynské Nivy 44/a v Bratislave,
- b) Hlavný banký úrad**, ako národný orgán štátnej banskej správy, so sídlom na ulici Kammerhofská č. 25 v Banskej Štiavnici,
- c) obvodné banské úrady, a to:**
 - 1. Obvodný banký úrad v Bratislave**, so sídlom na ulici Mlynské nivy 44/b, 821 09 Bratislava,
 - 2. Obvodný banký úrad v Banskej Bystrici**, so sídlom na ulici 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica,
 - 3. Obvodný banký úrad v Košiciach**, so sídlom na ulici Timonova 23, 041 57 Košice,
 - 4. Obvodný banký úrad v Prievidzi**, so sídlom na ulici 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica,
 - 5. Obvodný banký úrad v Spišskej Novej Vsi**, so sídlom na ulici Timonova 23, 041 57 Košice.

Obvody pôsobnosti jednotlivých obvodných bankých úradov upravuje Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 146/2020 Z. z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti obvodných bankých úradov v znení vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 313/2020 Z. z..

1.1 Hlavný banský úrad

Sídlo a kontakty

Sídlo : Kammerhofská 25,
969 50 Banská Štiavnica

Fax : 045/6782 288

E – mail : hbu@hbu.sk

Webové sídlo : www.hbu.sk

Personálne obsadenie ku koncu hodnoteného obdobia

Údaje vyplňuje Hlavný banský úrad so sídlom v Banskej Štiavnici (ďalej len „HBÚ“).

1.2 Obvodný banský úrad v Bratislave

Sídlo : Mlynské nivy 44/b, 821 09 Bratislava

Kontakty : 02/5341 73 06 (sekretariát predsedu s možnosťou prepojenia na všetkých zamestnancov úradu)

02/5341 65 38 (hlavný obvodný banský inšpektor – priama linka)

E – mail : obuba@obuba.sk

Číslo e-schránky : E0005593218

Webové sídlo : www.hbu.sk

Personálne obsadenie k 31.12.2022:

PhDr. Ing. Peter Čulen – predseda úradu

Anna Kľučková – odborný referent v kancelárii predsedu úradu

Ekonomicko prevádzkový referát:

Judita Gulyášová - samostatný referent

Útvar hlavného obvodného banského inšpektora

Ing. Pavel Gašparík - hlavný obvodný banský inšpektor

Ing. Michal Berenčík – obvodný banský inšpektor

Ing. Klára Hricová - obvodný banský inšpektor

Ing. Zoltán Nagy - obvodný banský inšpektor

Ing. Marta Völpelová - obvodný banský inšpektor (do 15.01.2022 a od 01.12.2022)

Ing. Marcela Rohlíčková – obvodný banský inšpektor

Mgr. Kristína Kotrusová – obvodný banský inšpektor (materská dovolenka od 24.10.2022)

Mgr. Michal Rajnoha - obvodný banský inšpektor (od 01.04.2022)

2 ÚLOHY ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU

2.1 HLAVNÝ BANSKÝ ÚRAD

Údaje vyplňuje HBÚ.

2.2 Obvodný banský úrad v Bratislave

Obvodný banský úrad v Bratislave (ďalej len „OBÚ v Bratislave“ alebo „úrad“) pri výkone hlavného dozoru vykonáva prehliadky objektov, zariadení a pracovísk a pritom kontroluje, ako sa plnia povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon SNR č. 51/1988 Zb.“), zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušnínach, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 58/2014 Z. z.“), a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, výrobu výbušnín a používanie výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce, skladovanie a evidenciu pyrotechnických výrobkov u výrobcu, dovozcu a predajcu, ako aj z iných všeobecne záväzných právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a pracovných podmienok vrátane predpisov o požiarnej ochrane v podzemí, zisťuje na mieste stav, príčiny a následky závažných pracovných úrazov v organizáciách, pri ktorých nastala smrť, došlo k strate orgánu alebo jeho funkčnosti; ďalej zisťuje na mieste stav, príčiny a následky závažného ohrozenia bezpečnosti prevádzky v organizácii alebo celospoločenského záujmu, najmä bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nariaďuje odstrániť zistené závady a nedostatky. Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky je oprávnený nariaďovať nevyhnutné opatrenia. Ak zistí závady, ktoré zrejme a bezprostredne ohrozujú celospoločenský záujem, najmä bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť prevádzky a technických zariadení, prípadne majetku a ktoré nemožno ihneď odstrániť, nariaďuje zastavenie prevádzky organizácie alebo jej časti, prípadne ich technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia závad, je povinný bez zbytočného odkladu preskúmať odôvodnenosť požiadavky odborového orgánu na prerušenie práce podľa osobitného predpisu, dozerá na stav, vybavenie a činnosť banskej záchrannej služby a preveruje odbornú spôsobilosť jej vedúcich zamestnancov s výnimkou zamestnancov hlavných banských záchranných staníc a obvodných banských záchranných staníc, dozerá, či organizácie riadne vedú evidenciu a registráciu pracovných úrazov a vyhodnocujú zdroje a príčiny úrazovosti, preveruje, či organizácia vykonávajúca banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom je spôsobilá vykonávať skúšky a revízie, montovať, opravovať vyhradené technické zariadenia slúžiace na vykonávanie banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, vydáva jej príslušné povolenie, prípadne jej toto povolenie odníma, kontroluje vykonávanie prehliadok a skúšok technických zariadení, preveruje skúškami u pracovníkov znalosť predpisov, ktorú títo pracovníci potrebujú na výkon riadiacich a kontrolných funkcií. Posudzuje odbornú spôsobilosť pracovníkov na výkon vybraných funkcií a vydáva im osvedčenia alebo oprávnenia na výkon funkcií, prípadne im tieto osvedčenia alebo oprávnenia odníma, plní úlohy orgánu

zodpovedného za posudzovanie odpadov z ťažobného priemyslu umiestnených na odvaloch, odkaliskách alebo iných úložiskách hmôt, určuje, mení alebo zrušuje chránené ložiskové územia, dobývacie priestory a chránené územia pre osobitné zásahy do zemskej kôry a vedie ich evidenciu, vydáva predchádzajúce rozhodnutie na zmluvný prevod dobývacieho priestoru, povoľuje otváрку, prípravu a dobývanie výhradných ložísk a v určených prípadoch vyhľadávanie a ložiskový geologický prieskum výhradných ložísk banskými dielami; pred zastavením prevádzky v banských dielach a lomoch povoľuje zabezpečenie alebo likvidáciu hlavných banských diel a lomov, predlžuje platnosť povolení banskej činnosti, povoľuje banské diela a banské stavby pod povrchom vrátane stavieb na povrchu bezprostredne slúžiacich ich prevádzke, a to ťažné veže, jamové budovy, strojovne ťažných strojov, ventilátorovne a banské stavby slúžiace otváрке, príprave a dobývaniu výhradného ložiska a úprave nerastov v súvislosti s ich dobývaním v lomoch a skrývkach v hraniciach vymedzených čiarou skutočne vykonanej skrývky alebo vykonávanej ťažby, pokiaľ sa nevykonala rekultivácia pozemku a ich užívanie, zmeny a odstránenie, určuje nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk, ak by otvárkou, prípravou a dobývaním bola ohrozená prevádzka alebo využitie výhradného ložiska v dobývacom priestore inej organizácie, nariaďuje, ak je to z hľadiska bezpečnosti prevádzky nevyhnutné, aby časť výhradného ložiska v dobývacom priestore jednej organizácie vydobyla iná organizácia, alebo ak je potrebné, aby si organizácia zriadila banské dielo v dobývacom priestore inej organizácie; rovnako postupuje, ak je nevyhnutné spoločné užívanie banských diel a zariadení, povoľuje dobývanie ložísk nevyhradených nerastov, ako aj zabezpečenie banských diel a lomov a likvidáciu hlavných banských diel a lomov, banské stavby slúžiace dobývaniu ložiska nevyhradeného nerastu a úprave nerastov v súvislosti s ich dobývaním vrátane umiestnenia stavby, ich užívanie, zmeny a odstránenie, v lomoch v hraniciach územia vymedzeného v rozhodnutí o využití územia na dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu, ak sa nevykonala rekultivácia pozemku, vydáva záväzné stanovisko na povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území a chránenom území pre osobitné zásahy do zemskej kôry a k rozhodnutiu o využití banských diel, banských stavieb a lomov na iné účely po trvalom zastavení prevádzky v banských dielach a lomoch, nariaďuje vyhotovenie alebo doplnenie banskomeračskej a geologickej dokumentácie, ak chýbajú, sú neúplné alebo ak sú v nich závady, povoľuje sprístupňovanie banských diel a starých banských diel pre muzeálne a iné účely a práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave, osobitné zásahy do zemskej kôry a likvidáciu starých banských diel, povoľuje ťhacie práce a ohňostrojné práce, predlžuje platnosť rozhodnutí o povolení ťhacích prác a ohňostrojných prác, povoľuje vyhľadávanie nevybuchutej munície, povoľuje umiestnenie, stavbu a užívanie, zrušenie alebo odstránenie skladov výbušnín v prípadoch a za podmienok ustanovených § 18 a 19 zákona č. 58/2014 Z. z., vedie evidenciu organizácií, ktorým vydal povolenie na vykonávanie ťhacích alebo ohňostrojných prác, povolenie na odber výbušnín a povolenie na užívanie, zrušenie alebo odstránenie skladov výbušnín, vydáva, mení a zrušuje banské oprávnenia a vedie banský register, povoľuje odber výbušnín, v rámci inšpekčnej činnosti preveruje podania fyzických osôb a právnických osôb, ktoré upozorňujú na porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov uvedených v § 39 ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb. organizáciami, pri vykonávaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, alebo inej činnosti upravenej týmto zákonom, vykonáva správu úhrad za dobývacie priestory, úhrad za nerasty vydobyté z výhradných ložísk a úhrad za uskladňovanie plynov, alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v podzemných priestoroch, plní ďalšie úlohy

vyplývajúce preň z banského zákona, zákona SNR č. 51/1988 Zb. a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, vykonáva štátnu správu na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 24 zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úrad rozhoduje o povolení výnimky z niektorých ustanovení tohto zákona, rozhoduje o zaradení úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, do zodpovedajúcej kategórie, schvaľuje plán nakladania a jeho zmeny, povoľuje zriadenie, užívanie, zmeny a uzavretie úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, prijíma oznámenia a správy prevádzkovateľov a nariaďuje potrebné opatrenia týkajúce sa úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, a zabezpečuje vypracovanie znaleckého posudku týkajúceho sa takéhoto odvalu a odkaliska, vydáva súhlas s uzavretím úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, a nariaďuje vykonanie potrebných opatrení na takomto odvale a odkalisku po jeho uzavretí, prijíma oznámenie prevádzkovateľa o vytvorení osobitného účtu na odvádzanie účelovej finančnej rezervy pre úložisko, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, každoročne kontroluje výšku odvedených prostriedkov a vydáva súhlas na čerpanie prostriedkov z tohto účtu, informuje ministerstvo o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že prevádzka úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, ktoré sú úložiskom kategórie A, alebo závažná havária vzniknutá na takomto odvale alebo odkalisku, môže mať významný cezhraničný vplyv, poskytuje potrebné údaje do informačného systému, je orgánom štátneho dozoru, ukladá pokuty, plní ďalšie úlohy vo veciach nakladania s ťažobným odpadom podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov.

Podľa zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) úrad vykonáva kontrolu podľa osobitného predpisu dodržiavania ustanovení osobitných predpisov, tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na základe tohto zákona, určuje podmienky a lehoty na vykonanie nápravy, ak zistí pri kontrole nedostatky pri uvedení látok, látok v zmesiach alebo látok vo výrobkoch alebo ich používaní podľa tohto zákona a osobitných predpisov, ukladá nápravné opatrenia na odstránenie protiprávneho stavu podľa § 32 tohto zákona v oblasti používania látok, látok v zmesiach alebo látok vo výrobkoch; ak hrozí poškodenie zdravia alebo životného prostredia, alebo ak k nim už došlo, môže nariadiť zneškodnenie nebezpečnej látky alebo nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku na náklady ich vlastníka, prípadne držiteľa, ak nie je známy vlastník, a ukladá pokuty podľa § 33 až 35 tohto zákona, zasiela centru dostupné informácie, či sa prostredníctvom vynucovacích a monitorovacích činností nezistilo možné riziko registrovaných látok pre zdravie alebo životné prostredie, zasiela Ministerstvu hospodárstva SR súhrnnú správu o výsledkoch vykonaných kontrol, uložených nápravných opatreniach a pokutách do 20. októbra 2011 a ďalšie súhrnné správy zašle každých päť rokov od podania prvej správy.

Podľa § 20 ods. 4 zákona č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úrad na úseku ukladania CO₂ určuje, mení alebo zrušuje chránené územia osobitných zásahov do zemskej kôry určené na zabezpečenie úložísk oxidu uhličitého, vydáva povolenia na ukladanie oxidu uhličitého, zasiela HBÚ odpis žiadostí o povolenie na ukladanie oxidu uhličitého, predkladá HBÚ odôvodnenie rozhodnutí o povolení na ukladanie oxidu uhličitého, v prípade potreby aktualizuje zmeny

v prevádzke úložiska oxidu uhličitého, aktualizuje alebo ruší povolenie na ukladanie oxidu uhličitého, vydáva nové povolenia na ukladanie oxidu uhličitého alebo uzatvorenie úložiska oxidu uhličitého, vykonáva činnosti podľa § 8 ods. 12 tohto zákona, ak nevydá nové rozhodnutie o povolení na ukladanie oxidu uhličitého, vydáva rozhodnutia o schválení plánu monitorovania, vydáva rozhodnutia o schválení aktualizovaného plánu monitorovania, vykonáva priebežné prehliadky úložných komplexov, vykonáva následné prehliadky úložných komplexov, vydáva rozhodnutia o schválení plánu nápravných opatrení, zabezpečuje vykonanie dodatočných nápravných opatrení, vydáva rozhodnutia o schválení plánu pre etapu po uzavretí úložiska oxidu uhličitého, vydáva rozhodnutia o schválení aktualizovaného plánu pre etapu po uzavretí úložiska, zodpovedá za splnenie povinností podľa § 14 ods. 6 tohto zákona, vykonáva práce po vydaní rozhodnutia o prechode povinností, vytvára osobitný účet na prijímanie finančnej úhrady, rozhoduje o výške primeraného finančného zabezpečenia a finančnej úhrady, povoľuje prístup podľa § 18 tohto zákona, nariaďuje umožnenie prístupu a vykonanie potrebných opatrení, poskytuje HBÚ potrebné údaje do informačného systému ukladania, sprístupňuje informácie pre verejnosť, je orgánom štátneho dozoru, ukladá pokuty, plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.

3 ČINNOSŤ ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU

3.1 Banská – správna činnosť

3.1.1 Správne úkony

Úrad v roku 2022 zaevidoval celkom **1121** spisov a **3484** registratúrnych záznamov.

Úrad v roku 2022 **vydal banské oprávnenie 8** právnickým osobám a žiadnej fyzickej osobe.

V sledovanom období úrad **zrušil banské oprávnenia 2** právnickým osobám a **žiadnej** fyzickej osobe.

3.1.2 Riadne a mimoriadne opravné prostriedky

Riadne opravné prostriedky :

V roku 2022 na úrad nebolo podané žiadne odvolanie proti vydaným rozhodnutiam úradu.

Mimoriadne opravné prostriedky :

V roku 2022 úrad naďalej sledoval priebeh súdneho konania, v ktorom účastník konania potom, čo podal proti rozhodnutiu OBÚ v Bratislave vo veci súvisiacej s vyvlastnením pozemkov v dobývacom priestore pre pokračovanie dobývania výhradného ložiska odvolanie, ktoré HBÚ v odvolacom konaní rozhodnutím zamietol, podal tento účastník konania proti rozhodnutiu HBÚ o odvolaní žalobu na súd. Súdne konanie v tejto veci v roku 2022 ukončené nebolo.

3.1.3 Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín (Spracovala Ing. Rohlíčková)

Úhrady za dobývací priestor:

V roku 2022 predstavovala platobná povinnosť úhrad za DP sumu 157 339,56 €.

Príjem na účet Štátnej pokladnice za rok 2022 predstavoval sumu 143 917,22 € a táto suma úhrad bola rozdelená na odvod pre príslušné obce (80 %) v sume 115 133,77 € a do štátneho rozpočtu (20 %) v sume 28 783,45 €.

K 31.12.2022 si päť ťažobných organizácií nespĺnilo svoju platobnú povinnosť, a to:

ECOBOR, s.r.o., Bratislava	663,88 €
ELGEO – BANSKÁ, s.r.o., Banská Štiavnica	663,88 €
Poľnohospodárske družstvo Dolný Lopašov	663,88 €
CIHELNA Gbely s.r.o.-organizačná zložka, Gbely	663,88 €
V.D.S., a.s., Bratislava	663,88 €

Organizácia Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., Prievidza má uznesením Vlády SR č. 336/2019 zo dňa 3. júla 2019 vyhlásený útlmový program na uhoľné baníctvo a z tohto dôvodu úhradu za DP Gbely III. neplatí.

Úhrady za vydobyté nerasty:

V roku 2022 ťažobné subjekty za vydobyté nerasty uhradili celkovú sumu 637 158,33 €.

Zostatok na účte k 01.01.2022:	400 525,19 €
Príjem na účet:	637 158,33 €
Odvod do Environmentálneho fondu:	-
Zostatok na účte k 31.12.2022:	1 036 923,68 €

Úhrady za uskladňovanie plynov a kvapalín:

V roku 2022 predstavovala platobná povinnosť úhrad za uskladňovanie plynov a kvapalín sumu 1 379 738,60 €. Príslušné organizácie túto sumu úhrad zaplatili v plnej výške a včas.

Zostatok na účte k 01.01.2022:	671 953,51 €
Príjem:	1 379 738,77 €
Odvod do Environmentálneho fondu:	1 619 407,86 €
Zostatok na účte k 31.12.2022:	432 284,42 €

3.1.4 Správne poplatky (Spracovala p. Gulyášová)

Úrad v roku 2022 vybral podľa zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov správne poplatky, za úkony podliehajúce spoplatneniu, v celkovej výške **11.207,50 €**.

3.2 Výkon hlavného dozoru

3.2.1 Inšpekčná činnosť

Banskí inšpektori úradu vykonali **v roku 2022** v organizáciách vykonávajúcich banskú činnosť, činnosť vykonávanú banským spôsobom a inú činnosť upravenú zákonom SNR č. 51/1988 Zb. a zákonom č. 58/2014 Z. z. celkom **148 inšpekcií**. V tomto počte je zahrnutých aj **18 inšpekcií**, z toho **2** vykonané v objektoch výroby výbušnín, **2** pri trhacích prácach a používaní výbušnín pri výkone banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom, **1** pri ostatnej činnosti a **13** pri predaji pyrotechnických výrobkov a výkone ohňostrojných prác (**Príloha č. 26 a č. 45**).

3.2.2 Sankcie (Spracoval Ing. Gašparík)

V roku 2022 úrad neuložil žiadnu blokovú pokutu zamestnancovi dozorovanej organizácie.

V správnom konaní úrad uložil jednu pokutu dozorovanej organizácii za nesplnenie opatrení uložených jej rozhodnutím úradu a žiadnu pokutu v správnom konaní za spáchanie priestupkov (**Príloha č. 27**).

3.2.3 Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov (Spracoval PhDr. Ing. Čulen)

V sledovanom období úrad neevidoval žiadnu haváriu ani závažné pracovné úrazy a nezaevidoval žiadnu nebezpečnú udalosť.

3.2.4 Niektoré aktuálne riešené problémy (Spracovali Ing. Gašparík a PhDr. Ing. Čulen)

V roku 2022 úrad naďalej sledoval vývoj súdneho konania na Krajskom súde v Trnave, týkajúceho sa preskúmania rozhodnutia HBÚ o odvolaní k rozhodnutiu úradu o povolení likvidácie časti lomu v DP Dechtice a vývoj súdneho konania na Krajskom súde v Bratislave, týkajúceho sa preskúmania rozhodnutia HBÚ o odvolaní k rozhodnutiu úradu o vyvlastnení pozemkov v DP Vysoká pri Morave III. – časť A.

3.2.5 Overovanie odbornej spôsobilosti

(Spracovala Ing. Hricová)

V roku 2022 úrad po overení odbornej spôsobilosti podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. **vydal 106 osvedčení** o odbornej spôsobilosti na výkon funkcií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Súčasne po opakovanom preskúšaní **predĺžil platnosť 3 osvedčení** o odbornej spôsobilosti na výkon funkcií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.

3.2.6 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami

(Spracovali Ing. Gašparík a PhDr. Ing. Čulen)

V roku 2022 úrad spolupracoval s Ministerstvom životného prostredia SR pri kontrolnej činnosti v dozorovaných organizáciách, a to pri plánovaní kontrol úložísk odpadov z ťažobnej činnosti v úradnom obvode na rok 2023.

Ďalej úrad spolupracoval aj s Policajným zborom Slovenskej republiky (ďalej len „PZ SR“), Dopravným úradom Slovenskej republiky a so Slovenskou obchodnou inšpekciou.

3.2.7 Medzinárodná spolupráca

(Spracovali Ing. Gašparík a PhDr. Ing. Čulen)

V roku 2022 úrad nerealizoval medzinárodnú spoluprácu.

3.2.8 Prednášková činnosť

(Spracoval Ing. Gašparík)

V roku 2022 úrad nevykonával žiadnu prednáškovú činnosť.

4 BANSKO – HOSPODÁRSKY VÝVOJ

(Spracoval Ing. Gašparík)

V obvode pôsobnosti úradu sa k 31.12.2022 podľa evidencie úradu nachádzalo 204 ložísk nerastov, z ktorých bolo 122 výhradných ložísk a 82 ložísk nevyhradených nerastov. Z výhradných ložísk malo 88 určený DP, 32 malo ochranu chráneným ložiskovým územím bez určeného DP a 2 preskúmané výhradné ložiská nie sú chránené samostatným chráneným ložiskovým územím z dôvodu nedosiahnutia zákonom stanovenej dohody s príslušným orgánom štátnej správy (v tom čase Okresným úradom životného prostredia).

Pri dobývaní nerastov bolo v roku 2022 zamestnaných **1 020** zamestnancov a pri ostatnej dozorovanej činnosti bolo zamestnaných **275** zamestnancov, z toho pri inej banskej činnosti (napr. podzemné opravy sond a podzemné uskladňovanie zemného plynu) 139 zamestnancov, a pri inej činnosti vykonávanej banským spôsobom (napr. vrtné práce v rámci inžiniersko - geologického prieskumu, vrtné práce súvisiace s realizáciou studní, a vrtné práce súvisiace s využívaním geotermálnej energie) 96

zamestnancov, a v súvislosti realizáciou trhacích prác, výrobou výbušnín (DAP) a vyhľadáváním nevybuchutej munície 40 zamestnancov.

Spolu to bolo **1 295** zamestnancov.

Nárast objemu vydobytého nerastu v porovnaní s rokom 2021 bol zaznamenaný pri ťažbe „gazolínu“ (o 53,0 t), pri dobývaní „stavebného kameňa“ (o 956,9 kt), pri dobývaní „tehliarskej suroviny“ (o 24,1 kt), pri dobývaní „vápencov vysokopercentných“ (o 75,3 kt) a pri dobývaní „ostatných surovín“ (o 76,4 kt).

Pokles objemu vydobytého nerastu v porovnaní s rokom 2021 bol zaznamenaný pri ťažbe „ropy“ (o 2 420 t), pri ťažbe „zemného plynu“ (o 10 218,0 tis. m³), pri dobývaní „hnedého uhlia a lignitu“ (o 88,54 kt), pri dobývaní „štrkopieskov a pieskov“ (o 652,0 kt) a pri dobývaní „vápencov a cementárskych surovín“ (o 22,1 kt).

4.1 Uhlie

V roku 2022 sa dobývacie práce v DP Gbely III organizáciou HBP a.s., ťažobný úsek (ďalej len „Ť.Ú.“) Čáry vykonávali v IX. ťažobnom úseku na stenových poruboch č. 109 025-70 a 109 026-70A. Ako dobývací metóda sa používalo stenovanie v lavici na zával.

Celkový objem vydobytého lignitu v DP Gbely III z dobývania v roku 2022 bol **116 860 ton**.

S ohľadom na to, že razenie banských diel na bani Čáry je realizované v uhlí (lignit), surová ťažba sa rovná odbytovej ťažbe.

V roku 2022 bolo zamestnaných na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry celkom 181 zamestnancov, z toho v podzemí bane 166 a na povrchu 15, z toho v podzemí zamestnanci cudzích organizácií 56. **(tabuľka č. 3 a 4).**

4.2 Ropa a zemný plyn

Zhodnotenie ťažby ropy

V roku 2022 vyťažila organizácia NAFTA a.s., Bratislava celkom **2 137 ton ropy**. Z toho pripadá na poloparafinickú ropu z jednotlivých ložísk: Jakubov (Dúbrava) 1 094 ton (DP Jakubov I), Gajary – báden 725 ton (DP Gajary), Jakubov – západ 312 ton (DP SUCHOHRAD) a vrt Dúbrava 47 v objeme 6 ton (PÚ Viedenská panva sever).

Zhodnotenie ťažby gazolínu

Ťažba gazolínu prebiehala kontinuálne s primárnou ťažbou zemného plynu, alebo jeho získavaním separáciou z procesu ťažby plynu pri jeho podzemnom uskladňovaní v objekte Gajary – báden a Láb. V roku 2022 boli organizáciou NAFTA a.s., Bratislava získané separáciou z vyťaženého zemného plynu tieto objemy z jednotlivých ložísk: Závod – mezozoikum 159 ton (DP Závod), Láb – 30 ton (DP Láb), Jakubov – sever 16 ton (DP Kostolište), Suchohrad – Gajary – 7 ton (DP Gajary) a Jakubov – juh 3 tony

(DP Plavecký Štvrtok I) a pri prevádzke Podzemného zásobníka zemného plynu Láb 214 ton (CAG Gajary a CA PZZP Láb). **Celková ťažba gazolínu v NAFTA a.s., Bratislava v roku 2022 dosiahla hodnotu 429,0 ton.**

Prehľad ťažby ropy a gazolínu je uvedený v **tabuľke č. 5.**

Zhodnotenie ťažby zemného plynu

Organizácia **NAFTA a.s., Bratislava** vyťažila v roku 2022 z plynových ložísk v **DP Závod** 9 484,524 tis. m³, v **DP Záhorská Ves I** 5 583,585 tis. m³, v **DP Láb** 5 190,055 tis. m³, v **DP SUCHOHRAD** 3 007,195 tis. m³, v **DP Kostolište** 2 675,796 tis. m³, v **DP Feld** 1 790,924 tis. m³, v **DP Studienka – Závod** 1 287,948 tis. m³, v **DP Trakovice** 1 271,639 tis. m³, v **DP Plavecký Štvrtok I** 999,035 tis. m³ a v **DP Gajary** 979,066 tis. m³, **celkove 32 268,767 tis. m³ zemného plynu.**

Z ložísk ropy bolo vyťažených, ako sprievodný plyn, v **DP Jakubov I** 252,318 tis. m³, v **DP SUCHOHRAD** 101,445 tis. m³ zemného plynu, v **DP Gajary** 81,970 tis. m³, a v **PÚ Viedenská panva sever** 7,007 tis. m³, **celkove 442,740 tis. m³.**

Spolu za rok 2022 to predstavuje objem 32 711,507 tis. m³ zemného plynu.

Na ložisku zemného plynu v **DP Golianovo** organizácia **ENGAS spol. s r.o., Nitra** v roku 2022 vyťažila **celkom 2 638,724 tis. m³ zemného plynu.** Zemný plyn bol dodávaný spoločnosti OPM 2 SR s.r.o., Nitra, na výrobu tepla v teplárni Nitra – Chrenová a na výrobu elektrickej energie v Mestskej elektrárni Nitra.

Na ložisku zemného plynu v **DP Horná Krupá** organizácia **COMAG spol. s r.o., Bratislava** v roku 2022 vykonala odťažbu zemného plynu v **objeme 50 m³** v súvislosti s kontrolou stavu a overovania funkčnosti produkčných krížov na sondách HK – 1 a HK- 5.

Celkový objem ťažby zemného plynu v roku 2021 v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave predstavoval 35 350,231 tis. m³.

Pri uvedených činnostiach bolo v roku 2022 zamestnaných spolu 200 zamestnancov (vrátane zamestnancov podieľajúcich sa na prieskumných prácach a podzemných opravách sond) (tabuľka č. 8).

Prehľad ťažby zemného plynu je uvedený v **tabuľke č. 6.**

4.3 Rudy

Banská činnosť na ložiskách rúd bola vykonávaná v DP Pezinok a v DP Pezinok II. nasledovne:

DP Pezinok

Po útlme dobývania antimónových rúd v závode Pezinok Rudných baní, štátny podnik, Banská Bystrica sa následne začali vykonávať likvidačné a zabezpečovacie práce na banských dielach. V roku 1999 bol DP Pezinok zmluvne prevedený na

organizáciu METAL – ECO SERVIS spol. s r.o., Pezinok, ktorá do 22.09.2009 vykonávala likvidáciu lomu Kolársky vrch navážkou základkového materiálu. Z dôvodu sporu o platnosť nájomnej zmluvy, ako aj z dôvodu zániku oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v DP Pezinok organizácii METAL – ECO SERVIS spol. s r.o., Pezinok, sa v období od 22.09.2009 do 03.09.2012 ukladanie základkového inertného materiálu v rámci likvidačných prác v DP Pezinok nerealizovalo. V roku 2012 bola uzatvorená nová nájomná zmluva medzi METAL – ECO SERVIS spol. s r.o., Pezinok a štátnym podnikom Rudné bane, Banská Bystrica na realizáciu banskej činnosti súvisiacej s likvidáciou lomu Kolársky vrch navážkou základkového materiálu. V roku 2022 bolo na likvidáciu lomu v DP Pezinok použitých 34 540 t dovezeného materiálu.

DP Pezinok II.

V roku 2022 sa dobývanie výhradného ložiska v DP Pezinok II. nevykonávalo.

Pri uvedenej činnosti v DP Pezinok bolo v roku 2022 zamestnaných spolu 6 zamestnancov (tabuľka č. 11), pričom v danom prípade sa nejednalo o dobývanie rudy.

4.4 Nerudné suroviny

4.4.1 Magnezit

V obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave sa výhradné ložiská magnezitu nevyskytujú.

4.4.2 Sol'

V obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave sa výhradné ložiská soli nevyskytujú.

4.4.3 Stavebný kameň

Dobývanie stavebného kameňa a počet zamestnancov je spracovaný **v tabuľke č. 16**. Z porovnania celkového objemu dobývania stavebného kameňa v roku 2022 oproti roku 2021 vyplýva nárast o 397,4 kt. Najväčším producentom stavebného kameňa v roku 2022 na jednu ťažobnú lokalitu sa stala opäť organizácia ALAS SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava, ktorá v DP Trstín vydobyla 618,0 kt dolomitov, ďalej v DP Sološnica vydobyla 554,0 kt melafýru a v DP Lošonec 343,0 kt melafýru. Medzi ďalších významných producentov stavebného kameňa patrila organizácia Výroba kameňa a pieskov, spol. s r.o., Buková, ktorá v DP Buková vydobyla 176,0 kt dolomitov, organizácia Calmit, spol. s r.o., Bratislava, ktorá v DP Žirany vydobyla 145,0 kt vápenca - stavebného kameňa a organizácia Danucem Slovensko a.s., Rohožník, ktorá v DP Hubina vydobyla 150,0 kt dolomitov.

V roku 2022 bolo celkom vydobytých 2 785,6 kt stavebného kameňa.

V počte zamestnancov zamestnaných pri dobývaní stavebného kameňa sa situácia v porovnaní s predchádzajúcim rokom opäť zmenila, keď v sledovanom období došlo k zníženiu počtu zamestnancov o 15.

V roku 2022 pracovalo pri dobývaní stavebného kameňa 171 zamestnancov (Tabuľka č. 16).

4.4.4 Štrkopiesky a piesky

Ročný objem dobývania a počet zamestnancov je uvedený **v tabuľke č. 17.**

V roku 2022 bol celkový objem dobývania štrkopieskov a pieskov v porovnaní s rokom 2021 o 652,0 kt nižší, čo je dôsledok útlmu ich spotreby na trhu stavebných látok.

Celkový objem vydobytých štrkopieskov a pieskov v roku 2022 bol 5 873,5 kt.

Stav zamestnancov pri dobývaní štrkopieskov a pieskov zaznamenal pokles v porovnaní s rokom 2021 o 91 zamestnancov. *V roku 2022 pracovalo pri dobývaní štrkopieskov a pieskov 265 zamestnancov.*

4.4.5 Tehliarske suroviny

Ročný objem dobývania tehliarskej suroviny a počet zamestnancov v roku 2022 je uvedený **v tabuľke č. 18.**

Dobývanie tehliarskej suroviny v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 zaznamenalo nárast o 24,1 kt. Najväčší objem tehliarskej suroviny vydobyla v sledovanom období organizácia Wienerberger s.r.o., Zlaté Moravce, ktorá v DP Zlaté Moravce II. vydobyla 115,9 kt a v DP Boleráz 147,1 kt. Ďalším subjektom, ktorý v roku 2022 dobýval tehliarske suroviny bola organizácia Pezinské tehelne – Paneláreň, a.s., Pezinok, ktorá v DP Pezinok I. vydobyla tehliarske suroviny v objeme 86,2 kt.

Na ostatných ložiskách tehliarskych surovín sa dobývanie v roku 2022 nevykonávalo.

Celkový objem vydobytých tehliarskych surovín v roku 2022 bol 349,2 kt.

V počte zamestnancov pri ťažbe tehliarskych surovín v porovnaní s rokom 2021 nastal pokles o 1. V roku 2022 pracovalo pri dobývaní tehliarskych surovín 28 zamestnancov.

4.5 Vápence a cementárske suroviny

Objem dobývania **vápencov a cementárskych surovín** v sledovanom období v porovnaní s rokom 2021 zaznamenal pokles o 22,1 kt. Dobývanie tohto druhu nerastov sa vykonávalo v roku 2022 naďalej v 6 DP (DP: Pohranice, Sološnica I., Žirany, Jablonica, PODBRANČ I. a Dechtice).

Celkový objem dobývania vápencov a cementárskych surovín v sledovanom období bol 992,8 kt.

Počet zamestnancov zamestnaných pri dobývaní vápencov a cementárskych surovín v roku 2022 zaznamenal pokles oproti roku 2021 o 9 zamestnancov a to na celkových 50.

4.5.1 Vápence pre špeciálne účely

Dobývanie **vápence pre špeciálne účely** sa v roku 2022 naďalej nevykonávalo.

4.5.2 Vápence vysokopercenčné

Objem dobývania **vápencov vysokopercenčných** v DP Rohožník III. v porovnaní s rokom 2021 bol o 75,3 kt vyšší.

Celkový objem dobývania vápencov vysokopercenčných v sledovanom období bol 1 984,5 kt.

Počet zamestnancov zamestnaných pri dobývaní vysokopercenčných vápencov v porovnaní s rokom 2021 zaznamenal nárast o 1 na 22.

Ťažba vápence podľa druhov a počet zamestnancov je uvedený **v tabuľkách č. 19, 20 a 21.** *V roku 2022 pracovalo pri dobývaní vápencov a cementárskych surovín spolu 72 zamestnancov.*

4.6 Ostatné suroviny

Z ostatných surovín **(Tabuľka č. 22)** sa dobývanie v sledovanom období vykonávalo v DP Šajdíkove Humence (zlievarenské a sklárske piesky – 313,4 kt), v DP Bažantnica (sklárske a zlievarenské piesky – 286,6 kt), v DP Borský Peter (sklárske a zlievarenské piesky – 150,3 kt) a v DP Šaštín (zlievarenské a sklárske piesky – 52,9 kt).

Celkový objem dobývania týchto surovín v porovnaní s rokom 2021 zaznamenal nárast o 76,4 kt na celkových 803,2 kt.

Dobývanie dekoračného kameňa v DP Levice III.- Zlatý Onyx, v DP Chtelnica a v lome Šíklóš v chránenom ložiskovom území Mýtne Ludany sa v roku 2022 nevykonávalo.

Počet zamestnancov pri dobývaní ostatných surovín v roku 2022 oproti predošlému roku zaznamenal pokles o 1 zamestnanca. V roku 2022 pracovalo pri dobývaní ostatných surovín 50 zamestnancov.

5 BEZPEČNOSŤ PRÁCE A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

5.1 Vývoj pracovnej úrazovosti (Spracoval PhDr. Ing. Čulen)

V sledovanom období od 01.01.2022 do 31.12.2022, v obvode pôsobnosti úradu, bolo zaznamenaných celkovo **30 pracovných úrazov**, kde podľa závažnosti sa jednalo o 24 registrovaných pracovných úrazov.

Tieto pracovné úrazy boli zaregistrované v organizáciách:

- 1.) **Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., ťažobný úsek Baňa Čáry**, 908 43 Čáry 303 - **16 úrazov** (dobývací priestor ďalej len „DP“ Gbely III).
- 2.) **ELGEO-Banská, s.r.o.**, Kukučínova 5, 902 01 Pezinok na pracovisku Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., ťažobný úsek Baňa Čáry, 908 43 Čáry 303 - **9 úrazov** (DP Gbely III).
- 3.) **GÓR-KARBO, Sp. z o.o.-organizačná zložka**, M. Hodžu 10344/4, 971 01 Prievidza na pracovisku Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., ťažobný úsek Baňa Čáry, 908 43 Čáry 303 – **3 úrazy**.
- 4.) **NAFTA a.s.**, Votrubova 1, 821 09 Bratislava, ZPS Záhorská Ves a služobná cesta – **2 úrazy**.

Celkový vývoj úrazovosti v sledovanom období mal stúpajúcu tendenciu v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka. Kým v minulom roku, za rovnaké sledované obdobie, bolo zaznamenaných celkovo **24** pracovných úrazov, v roku 2022 bolo zaznamenaných **30** pracovných úrazov, čo predstavuje **nárast o 25,00 % t.j. o 6 pracovných úrazov**.

V roku 2021, za sledované obdobie, boli zaznamenané úrazy v **6** organizáciách, v roku 2022 boli zaznamenané úrazy v **4** organizáciách.

V organizácii HBP, a.s. Ť.Ú. Čáry, v období mesiacov 01. až 12. 2021, bolo **11** pracovných úrazov a v období mesiacov od 01. až 12. 2022 bolo **16** pracovných úrazov, čo je **nárast o 45,45 %**.

V období mesiacov 01. až 12. 2021 nebola zaznamenaná žiadna havária ani nebezpečná udalosť a nebol zaznamenaný žiadny smrteľný pracovný úraz v obvode pôsobnosti úradu, bola však zaznamenaná jedna nebezpečná udalosť, pričom v tom istom sledovanom období roku 2022 nebola zaznamenaná žiadna havária, nebol zaznamenaný žiadny smrteľný ani závažný pracovný úraz, ani žiadna nebezpečná udalosť.

Vývoj týchto hodnôt (vývoj úrazovosti pri banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri iných činnostiach z oblasti výbušnín podliehajúcim dozoru orgánov štátnej banskej správy) v porovnaní rokov **2012** až **2022** je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet zamestnancov pri ťažbe nerastov	993	1135	1169	1194	1173	1805	1632	1769	1290	1479	1295
Smrteľné úrazy	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Početnosť	0,10	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Ťažké úrazy	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Početnosť	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00	0,00	0,00	0,11	0,00	0
Celkom prac. úrazy pri ťažbe nerastov	35	24	22	32	32	21	8	9	31	24	30
Početnosť	3,52	2,11	1,88	2,68	2,73	1,16	0,72	0,07	2,40	1,62	2,32

5.1.1 Závažné pracovné úrazy a havárie (Spracoval PhDr. Ing. Čulen)

V sledovanom období úrad neevidoval žiadnu haváriu ani závažné pracovné úrazy a nezaevidoval žiadnu nebezpečnú udalosť :

5.1.2 Rozbor zdrojov a príčin pracovných úrazov (Spracoval PhDr. Ing. Peter Čulen)

Najčastejším zdrojom u 14 úrazov (podľa vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 500/2006, ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze, ďalej len „cit. vyhláška“) boli „materiál, bremená, predmety“ (**kód V.**, podľa cit. vyhlášky), čo predstavuje **46,66 %** z celkového počtu registrovaných úrazov. Zdrojom **9 úrazov** boli „pracovné, prípadné cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb“ (**kód. IV.**, podľa cit. vyhlášky) čo predstavuje **30,00 %** z celkového počtu registrovaných úrazov, ďalším zdrojom **2 úrazov** boli „nariadenie, nástroje, ručné ovládané strojčky a prístroje“ (**kód VI.**, podľa cit. vyhlášky), čo predstavuje **6,67 %** z celkového počtu registrovaných úrazov, ďalším zdrojom **2 úrazov** boli „zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky“ (kód II. cit. vyhlášky), čo predstavuje **6,67 %** z celkového počtu registrovaných úrazov, ďalším zdrojom **2 úrazov** boli „iné zdroje“ (**kód XI.**, podľa cit. vyhlášky), čo predstavuje **6,67 %** z celkového počtu registrovaných úrazov. Posledným zdrojom **1 úrazu** boli „kotly a nádoby a vedenia (potrubia) pod tlakom“ (**kód VIII.**, podľa cit. vyhlášky), čo predstavuje **3,33 %** z celkového počtu registrovaných úrazov.

Najčastejšou príčinou úrazov bolo „používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu zotrvávanie v ohrozenom priestore (**8. skupina**, podľa cit. vyhlášky) - **13 úrazov**, čo predstavuje **43,33 %** z celkového počtu registrovaných úrazov, ďalšou príčinou úrazov boli „nedostatky os. predpokladov na riadny pracovný výkon (chýbajúce telesné predpoklady, zmysl. nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti) a iné riziká“ (**12. skupina**, podľa cit. vyhlášky), kde bolo zaznamenaných **12 úrazov**, čo predstavuje **40,00 %** z celkového počtu registrovaných úrazov za sledované obdobie. Ďalšou príčinou úrazov bol „chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu“, (**1. skupina**, podľa cit. vyhlášky), kde boli **2 úrazy**, čo predstavuje **6,67 %** z celkového počtu registrovaných úrazov, ďalej to bolo „ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami“, (**13. skupina**, podľa cit. vyhlášky) kde boli **2 úrazy**, čo predstavuje **6,67 %** z celkového počtu registrovaných úrazov. Poslednou príčinou úrazov bol „nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, prípadne komunikácie (aj keď je pracovisko zdrojom úrazu)“ (**4. skupina**, podľa cit. vyhlášky) kde bol zaznamenaný **1 úraz**, čo predstavuje **3,33 %** z celkového počtu registrovaných úrazov.

5.1.3 Choroby z povolania

(Spracoval PhDr. Ing. Peter Čulen)

V sledovanom období 01.01.2022 – 31.12.2022 nebola nahlásená ani jedna choroba z povolania v obvode pôsobnosti tunajšieho úradu.

5.2 Banská technika a bezpečnosť práce

(Spracoval Ing. Gašparík)

5.2.1 Hlbinné dobývanie

5.2.1.1 Bezpečnosť podzemných diel

5.2.1.1.1 Zvislé banské diela

V obvode pôsobnosti úradu sa klasické zvislé banské diela nerealizujú. Realizujú sa len vo forme sond pri dobývaní výhradných ložísk zemného plynu a ropy a pri podzemnom uskladňovaní kvapalín a plynov, ako aj pri priemyselnom využívaní geotermálnej energie.

5.2.1.1.2 Dlhé banské diela

Na razenie dlhých banských diel sa na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry používali raziace kombajny typu GPK a vrtno-trhacie práce. Banské diela boli razené v kruhovom profile KC-0-04, KC-0-06 a KC-0-08. Ako výstuž sa používala oceľová výstuž K-24, banské drevo, železobetónové pažnice UNION.

Prehľad vyrazených banských diel za obdobie 1991 – 2022 v metroch:

Rok	otvárka	prieskum	přípravy	spolu
1991	66	617	1 273	1 956
1992	768	-	1 251	2 019
1993	81	157	1 793	2 031
1994	33	436	2 246	2 715
1995	282	-	1 998	2 280
1996	221	87	2 111	2 419
1997	169	292	3 537	3 998
1998	84	597	3 285	3 966
1999	398	618	2 747	3 763
2000	417	-	3 622	4 039
2001	-	-	2 139	2 139
2002	253	-	3 113	3 365
2003	-	-	3 426	3 426
2004	-	17,7	2 606	2 624
2005	-	132,8	325,7	458,5
2006	-	326,9	195,5	522,4
2007	312,8	520,3	787,2	1 620,3
2008	-	590,0	970,0	1 560,0
2009	-	13,0	1 810,5	1 823,5
2010	-	-	2 355,2	2 355,2
2011	238,6	-	1 674,0	1 912,6
2012	-	-	1 677,8	1 677,8

2013	-	-	1 595,0	1 595,0
2014	211,0	-	1 306,3	1 517,3
2015	62,8	0	1 408,6	1 471,4
2016	1 021,6	0	1 414,4	2 436,0
2017	1 544,0	0	1 147,0	2 691,0
2018	-	-	2 902,0	2 902,0
2019	-	-	3 411,0	3 411,0
2020	-	-	2 220,0	2 220,0
2021	-	-	1 765,0	1 765,0
2022			1 189,0	1 189,0

Podiel razenia: Kombajn Trhacie práce (TP)

1991,1992	70 %	30 %
1993	90 %	10 %
1994	95 %	5 %
1995	95 %	5 %
1996	90 %	10 %
1997 až 2022	95 %	5 %

Z prehľadu vyrazených banských diel bol zrejmy stály prevyšujúci podiel razenia otvárkových a prípravných chodieb pre zabezpečenie ďalších stenových porubov na IX. Ťažobnom úseku bane raziacimi kombajnami.

5.2.1.1.3 Likvidácia vyrúbaných priestorov

Likvidácia vyrúbaných priestorov sa v sledovanom období v obvode pôsobnosti úradu nevykonávala.

5.2.1.2 Dobývanie

Na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry sa v roku 2022 dobývacie práce vykonávali v IX. ťažobnom úseku bane na stenových poruboch 109 026-70A a 109 031-70 dvojhubným kombajnom EDW-150-2L a MB-9 VM. Rozsah dobývanej moci bol v rozpätí od 1,8 do 3,6 m. Ako dobývací metóda sa používalo stenovanie v lavici na zával.

Na zaistenie pracovného priestoru pri dobývaní lignitu sa na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry používala v roku 2022 mechanizovaná štítová banská výstuž BMV 1Mi. Priemerná dobývaná výška lignitu bola 3,2 m.

Dobývanie lignitu na bani Čáry je, z dôvodu osobitne zložitých banskotechnických a geologických pomerov súvisiacich s prírodnými podmienkami, ktoré majú negatívny dosah na bezpečnosť prác prípadného pokračovania dobývania v rozsahu povolenej banskej činnosti v DP Gbely III, prerušené od 20.10.2022.

5.2.1.3 Vetrание

Vetrание na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry bolo zabezpečované hlavným ventilátorom typu ARB 1 – 1400 – 270° o výkone 75 kW, ktorý je umiestnený na povrchu vo ventilátorovni na výdušnom vrte VV1. Systém vetrания je diagonálny (pričný). Vťažným banským dielom je úpadnica U1, výdušným banským dielom je vrt VV1 o priemere 1 600 mm. Prisávanie je úpadnicou U2 a vrtom VV5.

Vetrание neprerazených banských diel bolo realizované separátnym vetraním – fúkacím. Na separátne vetranie sa používali lutnové ventilátory APXE – 400, APXE – 500 a APXE - 600, kovové a flexibilné vetračky (lutne). Utesňovanie spojov sa vykonávalo gumeným tesnením.

5.2.1.4 Ochrana proti požiaru a výbuchu

5.2.1.4.1 Protipožiarna ochrana v podzemí

Základom protipožiarnej prevencie na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry sú vecné prostriedky slúžiace na zdolávanie požiaru. Sú to predovšetkým požiarny vodovod, požiarny voz, hasiace prístroje (práškové P-6 Te v podzemí a snehové S-5 KTe na zabezpečenie lokomotív), piesok a požiarny voz.

Z výsledkov skúšok na stanovenie výbušnosti a horľavosti lignitového prachu, ktoré vykonal VVUÚ a.s. Ostrava – Radvanice (skúšobný protokol č. A01564-03-01 zo dňa 04.05.2001) vyplýva, že lignitový prach je horľavý ale **nie je výbušný**. Kontrolnými meraniami sa táto skutočnosť pravidelne preukazuje.

Baňa Čáry je zaradená medzi bane neplynujúce.

Zneškodňovanie uholného prachu sa vykonávalo na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry zmáčaním vodou na rezných orgánoch dobývacích a raziacich kombajnov, na presypoch automaticky skrúpaním. Likvidácia usadeného uholného prachu sa vykonávalo mechanicky čistením, zvlhčením lignitového prachu výdušnými vetrami o vlhkosti 96 až 100 %.

Zdroje prašnosti (presypy) sú ovetrávané výdušnými vetrami, ktoré lignitový prach zvlhčujú tak, že ho nemožno uviesť do vzduchu.

5.2.1.5 Strojné a elektrické zariadenia

Raziace a nakladacie zariadenia

Na razenie horizontálnych banských diel bez vrtno – trhacích prác sa v roku 2022 používali na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry 3 raziace kombajny typu GPK. Raziaci kombajn GPK je konštrukčne riešený pre razenie v úklonoch +10°. Z jedného postavenia je schopný raziť banské diela o ploche do 15 m². Na uvedenom type raziacich kombajnov je nakladanie a odťažba rúbaniny zabezpečovaná klepetovým nakladačom a hrabľovým dopravníkom, ktoré sú súčasťou raziaceho stroja.

Dobývacie stroje

Na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry sa v sledovanom období používali dva dobývacie kombajny - dvojhubnový kombajn EDW-150-2L (výrobca Gebrüder Eickhoff Maschinenfabrik, Bochum, Nemecká spolková republika) a MB-9 VM (výrobca T Machinery a.s., Ratíškovice, Česká republika). Kombajny sú vybavené bezreťazovým pojazdom a tyristorovou reguláciou postupovej rýchlosti.

Dopravné zariadenia

Koľajová doprava

Po útlme a ukončení dobývania antimónovej rudy v DP Pezinok po roku 1989 sa v obvode pôsobnosti úradu koľajová doprava nepoužíva.

Doprava pásovými dopravníkmi

Pásové a hrabľové dopravníky sú na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry zoradené do technologických liniek na odťažbových trasách. Nimi je rúbanina dopravovaná až na povrch. Používajú sa pásové dopravníky typu TP 400 B (30 ks), TP 400 C (4 ks), TP 630 (14 ks), TP 800 (16 ks) a TP 1000 (6 ks), a hrabľové dopravníky typu TH – 500 (4 ks) a TH – 604 (4 ks).

Bezkoľajová doprava

Pre dopravu materiálu a mužstva sa na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry používalo 10 ks závesných lokomotív z toho 7 ks typu LZH 50.2, 1 ks IMM 80 TD, 1 ks LZH 120 D5.1 a 1 ks IMM 100 TD. Celková dĺžka závesných tratí v používaní typu ZD – 24 a ZD – 24A bolo 11 437 m. Pri doprave na závesnej dráhe sa používalo 16 ks brzdných vozíkov BV-1 z toho 5 ks brzdných vozíkov BV-1 DUO. Okrem dopravy závesnými lokomotívami sa doprava realizovala tiež – hlavne pri premontáži – pomocou vrátkov typu VTA 1000 – 4 ks. V roku 2022 bolo v prevádzke tiež 6 ks transportných zdvíhacích hydraulických zariadení typu NZH2/4 FERRIT a 2 ks typu ZZMH 50 BEVEX, ktoré zabezpečujú dopravu a manipuláciu od pracovísk v bani po závesnú dráhu, vrátane dopravy mimoriadne ťažkých bremien.

Zvislá doprava

Zvislá doprava v roku 2022 sa v obvode pôsobnosti úradu nevyužívala.

Elektrické zariadenia

Prívod elektrickej energie do hlavnej rozvodne HBP a.s., Ť.Ú. Čáry bol zabezpečený dvomi vzdušnými 22 kV linkami, č. 214 z Malaciek a č. 172 zo Senice, ktoré sú v majetku rozvodného závodu Senica. Tieto ďalej pokračujú do hlavnej trafostanice káblami 2 x AXEKCY 3 x (1 x 240 mm²), ktoré sú majetkom HBP a.s., Ť.Ú. Čáry. Z trafostanice sú napájané dva transformátory s prevodom napätia 22/6,3 kV o výkone 2,5 MVA, z ktorých je napájaný 11-pólový rozvádzač typu IRODEL. Z tohto rozvádzača je vyvedených 5 káblových vetiev VN 6,3 kV, ktoré napájajú transformátory v podzemí bane s celkovým počtom 26 ks, z toho 2 ks typu JT3sb 315 6/0,525 kV, 2 ks typu JTe 315 6/0,525 kV, 1 ks typu IT3sb 500 6/0,525 kV, 7 ks typu IT3sb 400 6/0,525 kV, 8 ks typu JTp 400 6/0,525 kV, 4 ks typu IT3sb 500 6/1 kV a 2 ks typu JTp 400 6/1 kV.

Hlavné spotrebiče elektrickej energie v podzemí bane sú :

- 1 x dobývací kombajn EDW-150-2L	1 x 325 kW
- 1x dobývací kombajn MB-9 VM	1 x 190 kW + 22 kW
- 3 x raziaci kombajn GPK	3 x 100 kW
- 2 x drvič uhlia	2 x 100 kW
- 2 x stenová čerpačka HAUWINCO	2 x 100 kW
- 1 x stenová čerpačka HAUWINCO	1 x 132 kW
- 1 x stenová čerpačka HA 80	1 x 30 kW
- 8 x hrabľový dopravník TH 500	8 x 30 kW
- 4 x hrabľový dopravník TH 604	4 x 65/200 kW
- 24 x pásový dopravník TP400	4 x 30 kW
- 4 x pásový dopravník TP400	4 x 37 kW
- 14 x pásový dopravník TP630	14 x 55 kW
- 1 x pomocný ventilátor APXE 600	1 x 30 kW
- 2 x pomocný ventilátor APXE 600	2 x 18,5 kW
- 2 x separátny ventilátor APXE 300	2 x 1,5 kW
- 10 x separátny ventilátor APXE 400	10 x 2,2 kW
- 5 x separátny ventilátor APXE 500	5 x 7,5 kW
- 2 x čerpadlo CBD 125	2 x 132 kW
- 2 x čerpadlo NFT 305	2 x 22 kW
- 3 x čerpadlo CVE 125	3 x 55 kW
- 2 x čerpadlo CVX 50	1 x 20 kW a 1 x 30 kW
- 90 x čerpadlo KDFU-80	90 x 3 kW
- 45 x čerpadlo KDFU-65	45 x 1,5 kW
- 60 x čerpadlo 32 NFJU-100-7-AL-210	60 x 0,37 kW

Povrch HBP a.s., Ť.Ú. Čáry bol zabezpečený elektrickou energiou dvomi transformátormi s prevodom napätia 22/0,4 kV o výkone 630 kVA, ktoré napájajú hlavný rozvádzač v trafostanici s dvomi kioskovými transformátormi 6/0, 525 kV 630 kVA a 6/0,4 kV 630 kVA.

Hlavné spotrebiče el. energie na povrchu sú obsiahnuté najmä v technologickej linke na spracovanie vydobytého lignitu a jej celkový výkon je 1 129 kW, hlavný ventilátor s výkonom 75 kW, dve čerpadlá na vrtoch HGČ1 a HGČ2 na zabezpečenie úžitkovej vody o výkone 2 x 7,5 kW, 2 ks transformátora typu aTO 354/22 s prevodom napätia 22/0, 525 kV o výkone 400 kVA, 2 ks typu aTO 354/22 s prevodom napätia 22/0,525 kV o výkone 2 x 200 kV, 1 ks typu aTE 694/22 o výkone 100 kVA, z ktorých sú napájané odvodňovacie vrty GO-49, GO-72 a GO-18 o výkone 3 x 26 kW. Stupeň zabezpečenia dodávky elektrickej energie je stanovený technickým maximom 2 150 kW.

Odvodňovanie baní

Odvodňovanie na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry bolo v roku 2022 realizované dvomi spôsobmi a to odvodňovacími vrtmi z povrchu a banskými vrtmi (74 nadložných vrtov) a studňami z podzemia (62 studní). V priebehu roku 2022 sa zabezpečovalo odvodňovanie bane z povrchu odvodňovacími vrtmi GO – 18, GO – 49 a GO – 72. Celkové vyčerpané množstvo banskej vody týmito vrtmi bolo 143 217 m³.

Odvodňovaním z banských diel pomocou banských nadložných vrtov a podložných studní a samočinným vytekaním vody zo starín bolo vyčerpaných hlavnou

čerpacou stanicou 566 031 m³ banských vôd a pomocnou čerpacou stanicou (v 3. prerážke) bolo vyčerpaných 106 752 m³ banskej vody.

Voda čerpaná z povrchových vrtov bola odvádzaná odpadovým potrubím do povrchového recipientu – potoka Had'máš. Voda z banských priestorov je odvádzaná do čerpacích staníc a odtiaľ je časť vôd odpadovým potrubím odvedená do čistiacej stanice v areáli bane a ďalšia časť do usadzovacích nádrží, odkiaľ je vypúšťaná do povrchových tokov. Celkovo bolo v roku 2022 vyčerpaných na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry 816 000 m³ banských vôd.

Ochrana proti prievalom vôd

Dodržiavanie podmienok ochrany proti prievalom vôd a zvodnených hornín bolo na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry zabezpečené odvodňovaním pomocou odvodňovacích vrtov a banských odvodňovacích objektov. Banské odvodňovacie objekty sú z hľadiska ich dosahu odvodnenia realizované priebežne počas razenia chodieb. V roku 2022 bolo vo vyrazených banských chodbách realizovaných 20 nadložných vrtov a 12 studní do podlažia.

Úprava a zušľachtovanie nerastov

Na úpravu a zušľachtovanie lignitu na HBP a.s., Ť.Ú. Čáry boli využívané tieto zariadenia :

- preberací pás č. 106, B-1 200mm, Lv-6500 mm,
- elektromagnetický odlučovač TMZ 650,
- pásové dopravníky B-800, Lv-23 100 mm,
- elektromagnetický odlučovač TMZ 800,
- 3 ks - rotačný triedič SRT 1800,
- kladivový drvič KDV 1000 x 1000 typ 1.131,
- 6 ks - hrabľový dopravník TH 400, TH 500 a TH 601,
- 15 ks - pásový dopravník TP 1200, TP 800 a TP 500,
- elektromagnetický odlučovač TMZ 1 000,
- nakladacia stanica,
- ťažné vrátky 4 ks,
- vzorkovač uhlia,
- vagónová váha,
- autováha.

Konečné triedenie lignitu bolo vykonávané na tieto frakcie :

- 0 až 20 mm - energetické uhlie,
- 20 až 40 mm – orech,
- 40 až 120 mm – kocka,
- 0 až 10 mm - lignofert.

Pásový dopravník zabezpečoval dopravu lignitu do najvyššieho miesta úpravne. Nad pásovým dopravníkom bol zavesený elektromagnetický odlučovač železa, ktorý odstránil zo vsádzky železné predmety, ktorá sa dopravila pásovým dopravníkom na rotačný triedič, kde sa postupne vytriedili jednotlivé frakcie a nadsitný produkt bol predrvený drvičom. Vytriedený lignit bol následne dopravovaný do zásobníka (kapacita

1 500 ton), respektíve na skládku hotového produktu (panelová plocha o kapacite cca 30 000 ton). Z obidvoch miest bolo možné dopravovať lignit sústavou hrabľových a pásových dopravníkov do násypného miesta železničnej vlečky. Na separáciu lignitu obsiahnutého v hlušine na technologickej linke slúžil vibračný triedič PZK.

5.2.2 Povrchové dobývanie

(Spracoval Ing. Gašparík a Ing. Nagy)

5.2.2.1 Dobývanie

Povrchové dobývanie ložísk nerastov sa vykonávalo lomovým spôsobom v etážach pomocou trhacích prác veľkého rozsahu clonovými a radovými odstrelními s doplnkovými trhacími prácami malého rozsahu. Dobývanie ložísk nepevných nerastov (štrkov, pieskov, ílov a pod.) sa vykonávalo zemnými strojmi a plávajúcimi ťažobnými zariadeniami. Kultúrna vrstva pôdy (skrývka) sa pred dobývacími prácami deponovala na samostatné skládky a po ukončení dobývania sa využívala prevažne na rekultivačné práce.

5.2.2.2 Strojné a elektrické zariadenia

Strojné zariadenia:

Pri dobývaní stavebného kameňa a vápenca

V roku 2022; v používaní strojných zariadení pri dobývaní stavebného kameňa zásadné zmeny nenastali.

V používaní strojných zariadení pri dobývaní vápenca úrad zaznamenal zmenu v porovnaní s rokom 2021 v DP Rohožník III, kde organizácia Danucem Slovensko a.s., Rohožník nasadila do prevádzky nový čelný kolesový nakladač Volvo L350H.

Pri dobývaní štrkopieskov a pieskov

Pri dobývaní štrkov a pieskov v používaní strojných zariadení v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nastali zmeny na ložisku nevyhradeného nerastu – štrkopieskov v k.ú. Šoriakoš Obce Mostová, kde organizácia DELTA stone s.r.o., Čierna Voda vyradila z prevádzky čelný kolesový nakladač Komatsu WA470-8 a pásové rýpadlo Komatsu PC240LC a súčasne nasadila do prevádzky čelný lopatový kolesový nakladač Caterpillar 982.

Pri dobývaní tehliarskych surovín

V roku 2022 v používaní strojných zariadení pri dobývaní tehliarskych surovín úrad nezaznamenal žiadne podstatné zmeny v porovnaní s rokom 2021.

Pri dobývaní ostatných surovín

V roku 2022 v používaní strojných zariadení pri dobývaní ostatných surovín úrad nezaznamenal žiadne podstatné zmeny v porovnaní s rokom 2021.

Elektrické zariadenia

V oblasti používania elektrických zariadení pri povrchovom dobývaní nenastali v roku 2022 výrazné zmeny.

5.2.3 Výbušniny

(Spracoval Ing. Berenčík)

OBÚ v Bratislave) v roku 2022 pri dozornej činnosti v oblasti výbušnín vykonal celkom **18** kontrol. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie zákona č. 58/2014 Z. z., s poukázaním na súvisiace právne predpisy, a to na vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 343/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky prepravy a prenášania výbušnín, výbušných predmetov a munície v priestoroch oprávnenej osoby, vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 344/2014 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti pri prácach s výbušnínami, výbušnými predmetmi a muníciou, vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 345/2014 Z. z. o ohňostrojných prácach, Nariadenia vlády SR č. 70/2015 Z. z. o sprístupňovaní pyrotechnických výrobkov na trh, vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 200/2015 Z. z. o trhacích prácach, vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 288/2015 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výrobe a spracúvaní výbušnín, výbušných predmetov a munície, vyhľadávania nevybuchnutej munície a podmienky uskladňovania výbušnín, výbušných predmetov a munície, Nariadenia vlády č. 131/2016 Z. z. o sprístupňovaní výbušnín na civilné použitie na trhu a zákon č. 144/2013 Z. z. o obchodovaní s určenými výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a ktorým sa mení zákon Národnej rady SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ako aj na základe zákona č. 122/2022 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 262/2014 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy vo veciach prekursorov výbušnín a o zmene a doplnení niektorých zákonov s poukázaním na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1148 z 20. júna 2019 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1907/2006 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 98/2013.

Zástupca úradu sa v roku 2022 zúčastnil v **4** prípadoch pri overovaní **odbornej spôsobilosti** osôb poverených na výkon školenia a overovania na získanie odbornej spôsobilosti na práce s výbušnínami, výbušnými predmetmi a muníciou a v **1** prípade pri skúškach osôb pre získanie odbornej spôsobilosti **pyrotechnik skupiny A**. Úrad v sledovanom období vykonal aj **1** preskúšanie osoby pre odbornosť **strelmajster** pre povrchové dobývanie.

Výsledky vykonaných kontrol:

a) výroba a spracovanie, zneškodňovanie a uskladňovanie výbušnín:

V obvode úradnej pôsobnosti úrad eviduje 1 organizáciu, ktorá má platné povolenie na výrobu výbušnín a to Austin Powder Slovakia, s.r.o., Bratislava, ktorá realizuje výrobu výbušnín v mobilných miešacích a nabíjacích zariadeniach jednak pre výkon trhacích prác v teréne, ako aj na uskladnenie vyrobených výbušnín, pričom v sledovanom období vyrobila celkom **229 270,00 kg** priemyselných trhavín (sympkých trhavín Austinit – 19 000,00 kg a Austinit AL – 210 270,00 kg),

b) dovoz a uvádzanie výbušnín na trh:

- úrad v priebehu sledovaného obdobia nevykonával kontrolu dovozu a uvádzania výbušnín, výbušných predmetov a munície na trh,

c) používanie výbušnín pri trhacích prácach:

- úrad v priebehu sledovaného obdobia nevykonával kontrolu zameranú na dodržiavanie predpisov o výbušninách, technologických postupov a plnenie podmienok nariadených v rozhodnutiach, ako aj skladovania a spôsobu dovozu výbušnín na miesto spotreby pre výkon trhacích prác,

d) uskladňovanie výbušnín, výbušných predmetov a munície u spotrebiteľov:

- úrad v roku 2022 vykonal spolu **3 kontroly** skladov výbušnín, výbušných predmetov a munície, z toho **1** kontrolu v organizácii, ktorá vykonáva banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom a pravidelne vykonáva pri týchto činnostiach trhacie práce, **1** kontrolu v organizácii, ktorá má povolené uskladňovanie výbušnín a munície a povolenú výrobu výbušnín a munície a **1** kontrolu v organizácii, ktorá má povolené uskladňovanie výbušnín a povolenú výrobu výbušnín v mobilných miešacích a nabíjacích zariadeniach - **pri týchto kontrolách neboli zistené nedostatky**,

e) dovoz a uvádzanie pyrotechnických výrobkov na trh:

- v sledovanom období úrad vykonal **13** kontrol u dovozcov a predajcov pyrotechnických výrobkov v predvianočnom období - **pri 11 kontrolách neboli zistené nedostatky a pri 2 kontrolách boli zistené nedostatky v tom, že organizácie predávali aj pyrotechnické výrobky v období pred 28.12., ktorých predaj je možný až od 28.12. kalendárneho roka – zistené nedostatky budú riešené v roku 2023**,

f) sprístupňovanie obmedzených prekurzorov výbušnín pri predaji alebo poskytovaní služieb širokej verejnosti:

- v sledovanom období úrad vykonal **1** kontrolu u výrobcu výbušnín - **pri tejto kontrole neboli zistené nedostatky**.

Na úrad v sledovanom období boli predložené:

- I. Podania** vo veci „priesupku v oblasti výbušných predmetov – pyrotechnických výrobkov“ **v počte 1** na základe posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru SR so sídlom v Bratislave:

Podanie bolo postúpené Ministerstvom vnútra SR, Prezidiom Policajného zboru, Národnou kriminálnou agentúrou, odborom Západ, Nitra vo veci nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a vo veci priestupku a to podľa zákona č. 58/2014 Z. z. – Nadobúdanie, predaj a používanie pyrotechnických výrobkov a Nariadenia vlády SR č. 70/2015 Z. z. o sprístupňovaní pyrotechnických výrobkov na trh. Toto podanie bude úrad riešiť v roku 2023.

II. Podnety na trhacie práce:

V sledovanom období neboli na úrad podané podnety na výkon trhacích prác.

III. Podnet na používanie pyrotechnických výrobkov:

Na úrad v sledovanom období neboli podané **žiadne podnety** týkajúce sa neoprávneného používania pyrotechnických výrobkov.

IV. Podnety na predaj pyrotechnických výrobkov:

Na úrad bol v sledovanom období postúpený **1 podnet** a to:

- Slovenskou obchodnou inšpekciou, Inšpektorátom Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj na Hlavný banský úrad a následne, z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti postúpený na priame vybavenie Hlavným banským úradom na OBÚ v Bratislave vo veci predaja pyrotechnických výrobkov v rozpore so zákonom č. 58/2014 Z. z. v tom, že sa predaj pyrotechnických výrobkov vykonával v období pred 28.12., ktorých predaj je možný až od 28.12. kalendárneho roka. Po vykonaní kontroly na mieste bolo zistené uvedené porušenie platných právnych predpisov a toto porušenie bude riešené v roku 2023.

Úrad v roku 2022 vydal oprávneným osobám **6** trvalých povolení na odber výbušnín a výbušných predmetov (na dlhšie časové obdobie), ďalej úrad v sledovanom období vydal **3** povolenia na výkon trhacích prác veľkého rozsahu. Oprávnené osoby, na základe týchto povolení, ako aj platných povolení z predchádzajúcich období, v roku 2022 vykonali celkove **186** odstrelov, z toho **173** pri banskej činnosti a **13** pri činnosti vykonávanej banským spôsobom. Na výkon trhacích prác malého rozsahu úrad vydal **8** povolení a **2** povolenia na výkon ohňostrojných prác. Úrad v roku 2022 vydal **5** povolení na vyhľadávanie nevybuchnutej munície v rámci ktorých sa v jednom prípade počas výkonu vyhľadávania nevybuchnutej munície identifikoval **1 ks** munície z čias druhej svetovej vojny (Trhavá letecká bomba pre ničenie živej sily a stavieb s dnovým zapaľovačom a hlavovým zapaľovačom).

Celková spotreba výbušnín v obvode pôsobnosti úradu v roku 2022 bola **729 436,80 kg** trhavín (z toho: 668 749,40 kg pri banskej činnosti a 60 687,40 kg pri činnosti vykonávanej banským spôsobom), **23 188 ks** rozbušiek (z toho: 21 601 ks pri banskej činnosti a 1 587 ks pri činnosti vykonávanej banským spôsobom) a **7 572 m** bleskovice (pri banskej činnosti) a pri ohňostrojných prácach bolo spotrebovaných **1 417 ks** pyrotechnických výrobkov a výbušných predmetov.

V obvode pôsobnosti úradu sa nachádzalo v roku 2022 celkom **38** skladov výbušnín, výbušných predmetov a munície, z toho je **33** skladov umiestnených na povrchu a **5** umiestnených pod povrchom. Celková kapacita týchto skladov je na uskladnenie **972 450,00 kg** trhavín (na povrchu 938 500 kg a pod povrchom 33 950 kg), **1 449 500 ks** rozbušiek (na povrchu 1 409 500 ks a pod povrchom 40 000 ks) a **126 000 m** bleskovice (na povrchu).

Z celkového počtu **38** skladov výbušnín, výbušných predmetov a munície bolo:

- **33** skladov výbušnín, výbušných predmetov a munície **na povrchu** (z toho - **24 skladov využívaných** a **9 skladov nevyužívaných**) a
- **5** skladov výbušnín, výbušných predmetov a munície **pod povrchom** (z toho - **2 sklady využívané** a **3 sklady nevyužívané**).

Celková kapacita nevyužívaných skladov výbušnín, výbušných predmetov a munície je na uskladnenie **59 540 kg** trhavín, **547 000 ks** rozbušiek a **21 000 m** bleskovice.

Z uvedených **24** využívaných skladov výbušnín, výbušných predmetov a munície umiestnených na povrchu, je **11** skladov využívaných na uskladnenie munície (celková maximálna skladová kapacita je : **Trieda A** – 367 800 kg výbušnín, alebo **Trieda B a C** – 707 800 kg výbušnín).

Úrad v roku 2022 tiež vydal celkove **783** písomných vyjadrení z toho k spoľahlivosti osôb **751** na základe žiadostí Dopravného úradu Slovenskej republiky, **27** na základe dožiadaní Krajského riaditeľstva PZ SR v Nitre a **4** na základe žiadostí o informácie vo veci vydaných povolení na odber výbušnín a výbušných predmetov a strelmajstrovských preukazov fyzickým osobám a to **2** žiadosti Ministerstva vnútra SR, Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Bratislava, **1** žiadosť Ministerstva vnútra SR, Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Nitra a **1** žiadosť Ministerstva vnútra SR, Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Trnava a **jedna** žiadosť Ministerstva vnútra SR, Prezídia Policajného zboru, Národnej centrály osobitných druhov kriminality, odboru odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality vo veci dodržiavania povinností organizácie sprístupňujúcej obmedzený prekursor výbušnín na online trhy.

Na úrad v sledovanom období **nebola doručená žiadna žiadosť** podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov týkajúca sa výkonu trhavých prác a ani žiadna žiadosť týkajúca sa výkonu ohňostrojných prác.

Úrad sa v roku 2022 zúčastnil na **1** konferencii týkajúcej sa výbušnín, výbušných predmetov a munície.

V sledovanom období sa úrad nezúčastnil na žiadnom pracovnom rokovaní týkajúceho sa výroby, skladovania a ničenia munície a ukončenia výroby.

Údaje o výbušninách sú uvedené v tabuľkách **č. 42 až č. 46**.

5.2.4 Sprístupnené podzemné priestory (Spracoval Ing. Gašparík)

V obvode pôsobnosti úradu sa nachádza jediná jaskyňa Driny. Zástupcovia úradu vykonali kontrolu podzemných priestorov jaskyne so zástupcami Slovenskej správy jaskýň v Liptovskom Mikuláši v roku 2022 pred začatím sezóny, pri tejto kontrole neboli zistené nedostatky. V súvislosti s prevádzkou jaskyne pracovalo celkom 5 zamestnancov.

5.2.5 Osobitné zásahy do zemskej kôry (Spracoval Ing. Gašparík)

Riadenie procesu uskladňovania zemného plynu, vtlačanie a ťažba aktívnych zásob z komplexu podzemného zásobníka zemného plynu (ďalej len „PZZP“) Láb sa odvíjalo od technickej kapacity zásobníka pri súčasnom rešpektovaní podmienok, dohodnutých v zmluvách o skladovaní zemného plynu, ktoré má NAFTA a.s., Bratislava a POZAGAS a.s., Malacky uzatvorené so svojimi obchodnými partnermi.

PZZP Láb v chránených územiach Plavecký Štvrtok a Gajary (1. – 3. a 5. stavba a uskladňovací objekt Gajary – báden - NAFTA a.s., Bratislava)

Objekty PZZP Láb v chránených územiach (ďalej len „CHÚ“) Plavecký Štvrtok a Gajary boli v roku 2022 v činnosti. Z dokumentovaného porovnania v časovom úseku vyplýva, že dosiahnuté hodnoty vtlačania plynu v roku 2022 boli o 1 418,2 mil. m³ vyššie v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

V roku 2022 bolo do objektov PZZP Láb v CHÚ Plavecký Štvrtok a v CHÚ Gajary zatlačených celkom 2 701,139 650 mil. m³ zemného plynu.

Maximálny vtláčny výkon dosiahol v roku 2022 hodnotu 29,8 mil. Sm³ za deň (o 4,1 mil. m³ vyšší oproti roku 2021) a maximálny ťažobný výkon dosiahol hodnotu 26,2 mil. Sm³ za deň (o 5,7 mil. m³ nižší oproti roku 2021).

PZZP Láb v CHÚ Kostolište a v CHÚ Plavecký Štvrtok (4. stavba - POZAGAS a.s., Malacky)

Využitie zásobníkových objektov PZZP Láb v CHÚ Kostolište a v CHÚ Plavecký Štvrtok - 4. stavby a výška denných výkonov zodpovedala požiadavkám a.s. POZAGAS, Malacky. V roku 2022 bolo do objektov 4. stavby PZZP Láb zatlačených celkovo 551,870 mil. m³ zemného plynu.

Maximálny denný výkon dosiahnutý v roku 2022 na 4. stavbe PZZP Láb bol 5,81 mil. m³ za deň počas vtláčnej sezóny a 4,478 mil. m³ za deň počas ťažobnej sezóny.

V **tabuľke č. 7** sú dokumentované hlavné objemové a výkonové parametre uskladňovacích objektov PZZP Láb.

PZZP Veľké Kostoľany

Organizáciou SaveGas SR, s.r.o., Bratislava, na PZZP Veľké Kostoľany, predložený projekt otvárky vhodných ložiskových celkov geologickej štruktúry Nižná pre konverziu na podzemný zásobník zemného plynu bol ako zámer zmeny činnosti na tomto PZZP predmetom zisťovacieho konania o vplyvoch tejto zmeny osobitného zásahu na životné prostredie, ktoré v danom roku ešte nebolo právoplatne ukončené (rozhodnutie Ministerstva životného prostredia SR zo zisťovacieho konania bolo na základe podaného rozkladu ministrom životného prostredia zrušené a vec bola vrátená na nové posúdenie a rozhodnutie).

PZZP Golianovo (pôvodne „Čechynce“) (ENGAS s.r.o., Nitra)

V roku 2022 na PZZP Golianovo (pôvodne s názvom Čechynce) prebiehala konverzia ložiska zemného plynu na PZZP a pokračovalo odťažovanie potrebných zásob zemného plynu z ložiska v DP Golianovo na potrebný objem budúcej základnej náplne PZZP.

PZZP Križovany nad Dudváhom (J & F, s.r.o., Križovany nad Dudváhom)

V roku 2022 sa na PZZP Križovany nad Dudváhom pokračovalo v príprave projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie umiestnenia centrálneho areálu PZZP a prepojovacieho plynovodu na pripojovací uzol tranzitu vo VPS Špačince a bola vykonaná skúška zloženia ložiskového plynu, ako podkladov pre vypracovanie príslušnej projektovej dokumentácie.

PZZP Cífer (M.S.C., spol. s r.o., Trnava)

V roku 2022 sa na PZZP Cífer pokračovalo v spracovávaní podkladov k projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutie umiestnenia objektov PZZP a prepojovacieho plynovodu na pripojovací uzol tranzitu vo VPS Špačince. Bol upravený a aktualizovaný matematicko – hydrodynamický model zatlačania zemného plynu do ložiska, na základe čoho boli upresnené lokalizácie vtlačno – ťažobných a pozorovacích sond. Bola vykonaná kontrola tesnosti sondy Cífer 2 dodávateľsky spoločnosťou BellGASS a.s., Gbely.

Hermetičnosť

Hermetičnosti, ktorá je súčasťou sledovania bezpečnosti prevádzky PZZP, bola na komplexe PZZP Láb venovaná náležitá pozornosť.

Hermetičnosť na zásobníkových objektoch PZZP Láb sa sledovala v roku 2022 hlavne **karotážnymi meraniami** (na 27 (NAFTA) + 12 (POZAGAS) sondách PZZP Láb). Tieto merania boli sústredené najmä do stabilizačného obdobia po ukončení vtlačnej sezóny, kedy sú tlaky v uskladňovacích objektoch najvyššie. Okrem toho sa po ukončení vtlačnej sezóny a v období po ukončení ťažobnej sezóny vykonával

systematický tlakový výskum na všetkých vtlačno – odberových, pozorovacích a kontrolných sondách a tiež na výústeniach všetkých technických kolón. Podľa hodnotenia na žiadnom zo skladovacích objektov nedochádzalo k únikom plynu.

Podzemné opravy sond

Podzemné opravy sond **pri ťažbe ropy** boli vykonávané v sledovanom období v NAFTA a.s., Bratislava podľa harmonogramu a vypracovaného geologicko - technologického projektu celkove **21 krát**. Jednalo sa najmä o deparafrináciu stúpačiek, výmenu hlbinného čerpadla a umŕtvenie sondy na odstránenie netesnosti na jej ústí.

Pri ťažbe zemného plynu podzemné opravy sond v roku 2022 boli realizované na 2 sondách. Jednalo sa najmä o prečistenie perforácie, naplavenie proti pieskového filtra a výmenu stupačiek.

Podzemné opravy sond **PZZP Láb** v prevádzke organizácie NAFTA a.s., Bratislava boli realizované na **12 sondách** a v prevádzke organizácie POZAGAS a.s., Malacky na **4. stavbe PZZP Láb** boli realizované v sledovanom období celkove **na 2 sondách**. Jednalo sa najmä o odstránenie netesnosti vystrojenia sondy, vystrojenie vtlačno – ťažobných sond komponentmi, ktoré podporujú integritu a bezpečnosť pri ich prevádzke a prečistenie sond čistiacim roztokom.

Okrem osobitných zásahov popísaných vyššie sa v sledovanom období do príslušných objektov cez určené sondy v DP Závod, Gajary, Jakubov I a Láb zatlačilo z výkonu banskej činnosti celkom 15 231 m³ banskej vody.

Využívanie geotermálnej energie

V Chránenom území Veľký Meder využívanie geotermálnej energie priemyselným spôsobom bolo vykonávané organizáciou Mestský podnik bytového hospodárstva, s.r.o., Veľký Meder na vykurovanie obytných budov a niektorých mestských objektov. Tento osobitný zásah do zemskej kôry realizovalo 7 zamestnancov.

V chránenom území Galanta využívanie geotermálnej energie priemyselným spôsobom bolo vykonávané organizáciou GALANTATERM spol. s r.o., Galanta v rámci termal centra Galandia.

V chránenom území Poľný Kesov využívanie geotermálnej energie priemyselným spôsobom bolo vykonávané organizáciou Slovak Tourism, a.s. Nitra v rámci Thermalparku Nitrava.

5.2.6 Ostatné činnosti vykonávané banským spôsobom

(Spracoval Mgr. Rajnoha)

Úrad v rámci hlavného dozoru vykonával tiež dozor pri podzemných prácach vykonávaných banským spôsobom, najmä pri hĺbení jám, rekonštrukcii a razení podzemných diel pre uloženie inžinierskych sietí, povrchových a podzemných sanačných prácach, strojového vŕtania studní nad 30 m, inžiniersko – geologickom

a hydrogeologickom prieskume a pod.. Práce boli vykonávané rôznymi organizáciami, ktorých zoznam je uvedený v prílohe č. 49 tejto správy.

V roku 2022 boli v obvode pôsobnosti úradu ohlásené nasledovné práce v rámci ostatných činností vykonávaných banským spôsobom:

- a) **Vrtná spoločnosť Bratislava s.r.o., Bratislava** – v roku 2022 realizovala 2 vrty pre tepelné čerpadlo v celkovej dĺžke 160 m a 23 hydrogeologických vrtov s celkovou dĺžkou 1 385 m,
- b) **WELLdrilling, s.r.o., Bratislava** – v roku 2022 realizovala 1 vrt pre tepelné čerpadlo v celkovej dĺžke 120 m a 18 vrtaných studní o celkovej hĺbke 1 490 m,
- c) **ECOBIOIMG, s.r.o., Budmerice** – v roku 2022 realizovala 13 vrtov s dĺžkou nad 30 m s celkovou dĺžkou 420 m a 2 hydrogeologické vrty s celkovou dĺžkou 106 m,
- d) **ENVIGEO, a.s., Banská Bystrica** - v roku 2022 realizovala 4 inžiniersko-geologické vrty s celkovou dĺžkou 26 m, 19 vrtov na environmentálny prieskum životného prostredia s celkovou dĺžkou 166 m a 5 hydrogeologických vrtov s celkovou dĺžkou 365 m,
- e) **GreenGas DPB, a.s., Paskov, ČR, Divízia Slovensko – organizačná zložka** – v roku 2022 realizovala vrtanie 15 vrtov pre tepelné čerpadlo v celkovej dĺžke 1 429 m. a 1 vrtanú studňu s hĺbkou 150 m,
- f) **Hydrodrilling s.r.o., Kuchyňa** – v roku 2022 realizovala 43 vrtov pre tepelné čerpadlo v celkovej dĺžke 4 950 m a vrtanie 3 studní nad 30 m o celkovej hĺbke 225 m,
- g) **Vladimír Sprušanský - OÁZA - Vrtanie studní, Radimov** – v roku 2022 realizoval vrtanie 12 studní o celkovej hĺbke 1 155 m a 2 vrty pre tepelné čerpadlo s celkovou dĺžkou 260 m,
- h) **GEP Vrty, s.r.o., Sliač** - v roku 2022 realizovala 8 vrtov pre tepelné čerpadlo s celkovou dĺžkou 1040 m, 1 hydrogeologický vrt s dĺžkou 100 m a 4 vrtané studne s celkovou hĺbkou 140 m,
- i) **Hydrostatik s.r.o., Nesluša** – v roku 2022 realizovala vrtanie 3 vrtov pre tepelné čerpadlo v celkovej dĺžke 290 m,
- j) **AMAZON s.r.o., Nána** – v roku 2022 realizovala vrtanie 185 vrtov pre tepelné čerpadlo s celkovou dĺžkou 18 500 m,
- k) **PlanSan, s.r.o., Zohor** - v roku 2022 realizovala vrtanie 143 vrtov pre tepelné čerpadlo s celkovou dĺžkou 14 300 m,
- l) **Zdenko Bujalko, Horný Ohaj, Vráble** - v roku 2022 realizoval vrtanie 2 studní s celkovou hĺbkou 90 m,
- m) **Profi Drill s.r.o., Plavecký Štvrtok** - v roku 2022 realizovala vrtanie 1 studne s celkovou hĺbkou 30,5 m a 1 hydrogeologický vrt s dĺžkou 70 m,

- n) **GEOVRTY-DRILLOCK s.r.o., Žarnovica** - v roku 2022 realizovala vŕtanie 3 inžiniersko-geologických vrtov s celkovou dĺžkou 338 m,
- o) **HES-COMGEO, a.s., B. Bystrica** - v roku 2022 realizovala vŕtanie 8 hydrogeologických vrtov s celkovou dĺžkou 94 m,
- p) **KELLER s.r.o., Bratislava** – v roku 2022 realizovala 190 vrtov s dĺžkou 30-70 m pre aktívne a pasívne kotvy na stabilizáciu hradného brala,
- q) **VIKUV s.r.o., Zemné** – v roku 2022 realizovala 3 hydrogeologické vrty s celkovou dĺžkou 375 m,
- r) **AQUAMIN s.r.o., Žilina** – v roku 2022 realizovala 230 vrtov pre tepelné čerpadlo s celkovou dĺžkou 2 300 m a 1 čistenie geotermálneho vrtu.

V súvislosti s realizáciou vrtných prác v roku 2022 pracovalo celkom 72 zamestnancov.

5.2.7 Vyhradené technické zariadenia

(Spracoval PhDr. Ing. Čulen)

5.2.7.1 Oprávnenia na činnosti na vyhradených technických zariadeniach

Vydávanie oprávnení na činnosti na vyhradených technických zariadeniach po novelizácii bankských predpisov v kompetencii úradu už nie je.

5.2.7.2 Osvedčenia revíznych technikov vyhradených technických zariadení

Vydávanie osvedčení revíznych technikov vyhradených technických zariadení (VTZ) po novelizácii bankských predpisov v kompetencii úradu už nie je.

5.2.7.3 Prehľad významnejších VTZ

Významnejší počet VTZ sa používajú v organizácii NAFTA a.s., Bratislava, a to najmä sondy, plynové potrubia, separátory, tlakové nádoby, elektrické zariadenia a podobne v počte 2 140.

5.3 Banská záchranná služba

(Spracoval Ing. Gašparík)

V obvode pôsobnosti úradu je zriadená Hlavná banská záchranná stanica (HBZS) Malacky so sídlom na cvičnom Polygóne v Lozorne, ktorá je organizačne začlenená do NAFTA a.s., Bratislava. Zabezpečuje banskú záchrannú službu v organizáciách, ktoré vykonávajú vrtné a geofyzikálne práce z povrchu s možnosťou výskytu plynu, ropy alebo vody pod tlakom, ťažbu, úpravu alebo podzemné uskladňovanie kvapalných nerastov a plynov na území Slovenskej republiky.

V roku 2022 patrili do obvodu pôsobnosti HBZS Malacky organizácie NAFTA a.s., Bratislava, POZAGAS a.s., Malacky, ktoré vykonávajú banskú činnosť spojenú s podzemným uskladňovaním zemného plynu a s dobývaním zemného plynu,

gazolínu a ropy a ENGAS s.r.o., Nitra, ktorá dobýva zemný plyn v DP Golianovo. HBZS Malacky metodicky riadi činnosť a kontroluje závodné banské záchranné stanice (ZBZS) NAFTA a.s., Bratislava a to ZBZS Západ a ZBZS Východ. Na základe objednávok vykonáva HBZS Malacky činnosť pre rôzne organizácie požadujúce služby technika požiarnej ochrany, výkon protiplynovej služby, servis dýchacej a ožiovacej techniky alebo školenia zamestnancov v rozsahu činnosti HBZS.

HBZS Malacky mala v roku 2022 spolu **50** zásahov z toho **7** havarijné a **43** plánovaných nehavarijných.

K 31.12.2022 banský záchranný zbor NAFTA a.s., Bratislava evidoval **89** aktívnych banských záchranárov z toho 16 profesionálnych.

V obvode pôsobnosti úradu bola v sledovanom období zriadená Spoločná závodná banská záchranná stanica (SZBZS) so sídlom v Novákoch, ktorú kontrolovala HBZS v Prievidzi. Činnosť SZBZS v roku 2022 bola realizovaná v počte 10 členov banských záchranárov. V roku 2022 sa na bani Čáry nevyskytla mimoriadna udalosť, ktorá by si vyžiadala zásah HBZS v Prievidzi.

6 BANÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

(Spracoval Ing. Gašparík)

Ochrana životného prostredia pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom je zabezpečená už pri jej povoľovaní, nakoľko ku každému povoleniu týchto činností sa vyžadovalo vyjadrenie alebo súhlas orgánu ochrany prírody (príslušného Okresného úradu, Odbor starostlivosti o životné prostredie v sídle kraja) podľa § 9, resp. § 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Zámery na otvorenie veľkých ťažobných lokalít (napr. pri dobývaní štrkov a pieskov presahujúcich plošný záber 10 ha alebo objem ročnej ťažby viac ako 200 000 ton), alebo zámery na dobývanie určitých nerastov (ako napr. zemný plyn pri objeme dennej ťažby presahujúcej 50 000 m³) podliehali povinnému hodnoteniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Úrad v sledovanom období naďalej sledoval vývoj situácie súvisiacej s prehodnotením území sústavy NATURA 2000 – chránených vtáčích území a území európskeho významu, ktorým sa mal vyriešiť kolízny stav tejto sústavy s inými chránenými záujmami podľa platnej legislatívy SR.

V roku 2022 dobývanie lignitu vykonávala v DP Gbely III organizácia HBP a.s., na Ť.Ú. Čáry v IX. ťažobnom úseku bane do 20.10.2022. Hlbinná banská činnosť sa na povrchu prejavila vytvorením poklesov. V roku 2022 bola realizovaná biologická rekultivácia poľnohospodárskej pôdy (lokalita pri Trstí) na ploche o výmere 3,1683 ha.

Banské vody čerpané na bani Čáry boli výtlačným potrubím vyvedené na povrch do čistiare odpadových vôd, odkiaľ boli po mechanickom prečistení vypúšťané do potoka Haďmáš.

Územné plánovanie

V rámci aktivít spojených s územným plánovaním tunajší úrad v roku 2022 vydával stanoviská k návrhom územných plánov obcí, k jednotlivým stavbám a stavebným zámerom posudzovaných z hľadiska ich vplyvu na životné prostredie, ako aj z hľadiska ich vplyvu na obmedzenie dobývania výhradných ložísk a vplyvu na prevádzku podzemných zásobníkov zemného plynu. V niektorých prípadoch bol úrad nútený upozorniť spracovateľov návrhov územných plánov obcí na absenciu zákresu určených chránených ložiskových území a chránených území v územnoplánovacej dokumentácii. Za sledované obdobie úrad vydal celkom **447** záväzných stanovísk, stanovísk a vyjadrení, z toho k územným plánom obcí, miest a vyšších územných celkov spolu **127**, k projektom na realizáciu banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a k iným projektom spolu **260**, k návrhom prieskumných území spolu **4**, k iným zámerom na ploche chráneného ložiskového územia alebo chráneného územia pre osobitné zásahy do zemskej kôry spolu **6** záväzných stanovísk a ku konaniam iných orgánov štátnej správy spolu **50** stanovísk.

V roku 2022 **nebolo určené nové Chránené územie pre osobitné zásahy do zemskej kôry, nebol určený žiadny nový DP, nebolo určené žiadne nové CHLÚ a nebola vykonaná žiadna zmena plochy DP, a ani zmena plochy CHLÚ.** V roku 2022 bola vykonaná zmena oprávnenej organizácie k DP Šoporňa na základe jeho zmluvného prevodu. V roku 2022 **nebol zrušený žiadny DP a ani CHLÚ.**

6.1 Odvaly, výsypky a odkaliská

Počet hald je uvedený **v tabuľke č. 47** a ich počet sa v porovnaní s rokom 2021 nezmenil.

Počet odkalísk s plošným rozsahom je uvedený **v tabuľke č. 48.**

Úrad v sledovanom období podľa zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov evidoval v kategórii B celkom **8** úložísk odpadov z ťažobnej činnosti, z toho **6** odvalov vzniknutých v súvislosti s výkonom banskej činnosti a **2** odkaliská z toho **1** vzniknuté v súvislosti s výkonom banskej činnosti a **1** vzniknuté v súvislosti s výkonom činnosti vykonávanej banským spôsobom. Údaje úradu o úložiskách odpadov z ťažobnej činnosti sú dostupné aj na adrese www.enviroportal.sk - položka „ODPADY“ – položka „Informačný systém ťažobných odpadov“.

6.2 Rekultivácia plôch

V roku 2022 bola v rámci rekultivácie pozemkov ovplyvnených banskou činnosťou v DP Gbely III realizovaná biologická rekultivácia na ploche 3,1683 ha. Ďalej organizácia NAFTA a.s., Bratislava zabezpečovala monitoring na ploche DP Gbely, kde sú raz ročne odoberané vzorky podzemnej vody z monitorovacích vrtov pre účel sledovania koncentrácie nerozpustných látok a realizovala likvidáciu sond v DP Gajary (sondy Jakubov 65 a Jakubov 71 povrchové a podpovrchové práce) a v CHÚ Plavecký Štvrtok (sonda Láb 117 podpovrchové práce).

V sledovanom období organizácia Danucem Slovensko a.s., Rohožník zabezpečila realizáciu čiastočnej technickej rekultivácie ťažobného priestoru na ložisku nevyhradeného nerastu v k.ú. Podunajské Biskupice na ploche 10,4 ha spätným navázaním výkopovej zeminy.

6.3 Ochrana povrchu

Ochranu povrchu rieši tunajší úrad už pri povoľovaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Na ústne pojednávanie sa prizývajú dotknuté orgány štátnej správy kompetentné vo veciach ochrany životného prostredia, ochrany vôd, ochrany ovzdušia, ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu, územného plánovania a pod.. V podmienkach rozhodnutí o povolení činností sa zohľadňujú vznesené relevantné požiadavky dotknutých orgánov štátnej správy a oprávnené požiadavky účastníkov konania.

V Bratislave 22. marca 2023

Správu spracoval z hlásení jednotlivých ťažobných subjektov kolektív zamestnancov OBÚ v Bratislave pod vedením hlavného obvodného banského inšpektora.